

Tehetetlenek az engedély nélkül építőkkel szemben

A túl nagy ház is szabályos lehet

A szomszédban egyszercsak fölhúznak egy házat, igaz, kicsit nagyobb, mint az első tervek szerepelt. Ráadásul a másodikikat azon a telken. A törvényisztező állampolgár a hivatalhoz fordul, és vár. Van, aki már hét éve. Az építési hatóság eljárása hosszadalmas, és ügyes kibúvókkal könnyen nyújtható.

Túl engedékeny a Magyarországon érvényben lévő építési szabályozás, ráadásul rossz az építési fegyelem – a szakemberek szerint is. A vállalkozók kihasználják a jogszabály adta lehetőségeket, és a lehető legnagyobb épületeket igyekeznek elhelyezni egy-egy telken. Ha pedig „véletlenül” nagyobbra sikerül egy-egy ház, a hivatal szinte tehetetlen, az eljárás éveket tart.

A gond kétféle – magyarázza Pappné Tombác Ildikó, a polgármesteri hivatal építési irodájának vezetője. Egyrészt az országos építési szabályozás is nem csak egyszemélyes családi házat, de kivételesen akár 6 lakásos lakóépületet is enged emelni a kertvárosokban, ráadásul ezekhez még a gépkocsibeállót is biztosítani kell a telken. Az előírt zöld terület méretét pedig csökkenti, ha a nagy épületet fölhúzó tulajdonos ígéri, hogy többszintes növényállományt létesít. Ez lehet fű, cserje, fa, de falra futó zöld is. A hivatalnak, ha a műszaki tervdokumentáció megfelel a jogszabályban foglaltaknak, engedélyeznie kell a szomszédok által terpeszkedőnek érzett házat is. Másrészt – folytatja az irodavezető – ha engedély nélkül, vagy az engedélytől eltérően építenek, az építési hatósági eljárás éveket húzódhat. Pappné Tombác Ildikó példaként említette, hogy ha valaki közterületen engedély nélkül fölépít valamit, lehet hogy ők a saját hatóság eszközeikkel csak évek múlva tudják elbontatni, miközben a köztérület

használatát engedélyező szerv néhány óra alatt eltüntetheti az építményt. Magánterületen engedély nélkül emelt házak építetői elvileg hatalmas bírságot kockáztatnak, de a hatóság csak lépésről lépésre haladhat a hosszadalmas eljárásban.

Megdöbbentő, de Szeged összes kertvárosában – az országos szabályozással összhangban – egy-egy telekre elvileg négy lakás építhető, az engedélyezett hatméteres épületmagasságba a tervező két szint plusz tetőtér-beépítéses házat is bele tud suvasztani. A telkeket pedig bizonyos korlátozásokkal meg is lehet osztani, így aki a zöldbe költözött, egyszer csak azt veheti észre, hogy a szomszédban két óriási házat emelnek. A pórus járt család jogosan úgy érezheti, ingatlan értéke csökkent azzal, hogy belátnak kertjükbe. Ezzel Pappné Tombác Ildikó is egyetért, az irodavezető saját háza esetében, magánemberként közigazgatási perre ment hasonló ügyben, és vesztett. A tanulság: csak polgári peres eljárásban mondja ki a bíróság az ingatlan értékcsökkenését.

M. B. I.

HÉT ÉVE ILLEGÁLIS MŰHELY

A csöndes Tambura utcában a szomszédok évek óta küzdenek az egyik ház udvarában illegálisan létesített hatalmas asztalosműhely ellen – eddig eredménytelenül. Az egyik lakó szinte teljesen beépítette a telkét, a durván kétszáz négyzetméteres műhelyből szellőztetett festék- és oldószerpára miatt pedig lehetetlen megmaradni a szomszédos kertekben. Az ilyenkor lehetséges eljárás hosszadalmas, szakhatóságok bevonása szükséges, akik mérésel bizonyíthatják a légszennyezést, ugyanakkor az illegálisan épített épület el tudja húzni az ügyet. Ebben a konkrét esetben hét éve várnak a szomszédok a megoldásra.

A tápéi csatornarekonstrukció utözöngéi

Papp László kártérítése

Kártérítést szeretne kapni a szegedi önkormányzattól a tápéi Papp László. Véleménye szerint a város ügy intézte a földterületét is érintő, évekkel ezelőtt végzett, szakalmi jog létesítésével járó csatornarekonstrukciót, hogy ne kelljen megfizetnie a munkák során keletkezett kárt. Az önkormányzat munkatársa szerint erről szó sincs.

– Az önkormányzat kárt okozott, és nem akar fizetni – vélekedik a panaszos, Papp László. Az előzmény a következő: a tápéi Csátár utcában a több tulajdonos között megoszoló mezőgazdasági földterületen 2001–2002-ben a vízvezető csatornarekonstrukcióját végezte a város a belterületi vízrendezéssel összefüggésben. A rekonstrukcióra azért volt szükség – tájékoztat az önkormányzat ügyfélszolgálati irodájának munkatársa, Papp Tamásné –, mert a csatorna az idők során beiszaposodott, vízvezetési képessége csökkent.

– A munkák során nagyon sok kár ért engem és a többi telektulajdonost is – halljuk a panaszosától. Természetesen keletkezett, reaktívatlanul adták vissza a területet. Ugyanakkor – hívja föl a figyelmet – okirat van róla, hogy a szakalmi jog létrehozása és gyakorlása kapcsán keletkezett különféle károkat a szakalmi jog jogosultja köteles megtéríteni.

– A terület tulajdonosai annak idején nyilatkoztak írtak alá, köztük Papp László is, hogy ha az önkormányzat zártá teszi az árkot, lemondanak a kártérítésről. Hi-

szén azzal, hogy talajréteg került a vízvezető fölé, a volt árok fölötti sáv is művelhető lett – mondja Papp Tamásné. A nyílt árok zártá tételéről és a vízvezetési szakalmi jogról szóló határozatot a kivitelező a földhivatalnál bejegyeztette, az ingatlan tulajdonosok értesítést kaptak, s ellene senki sem föllebezett. Minderre még 2002-ben került sor.

A helyzet azonban, úgy tűnik, nem ilyen egyszerű. Papp László szerint a vízjogi törvény bizonyos csatornamélységen túl mindenképpen előírja, hogy a csatornát le kell fedni, a nyilatkozattól függetlenül.

– Összehívták a telektulajdonosokat és elmondták: ha a csatornát kiteszik az út alá, nem fér el a szennyvízvezető, „legyünk megértőek”, maradjon a magánterületen a csapadékelvezető. Megértőek voltunk. Mondták, írjunk papírt, hogy mi kérjük a csatorna lefedését, s hogy nincs kárigényünk. Ez egy rafinált dolog volt – így Papp László. Az önkormányzat munkatársa szerint az ügy háttere: a panaszos abban bízik, hogy a környék bel-, majd lakóterület lesz, és jó áron el tudja adni a telket az önkormányzatnak. Az önkormányzat azonban nem kívánja megvenni a területet, ezt nem is tervezte.

– Azt szeretném, hogy rendeződne ez az évek óta húzódozó ügy – mondja Papp László. Szerinte az önkormányzatnak vagy ki kellene vásárolnia, vagy meg kellene fizetnie a kárt. Arra gondol, hogy bírósághoz fordul az ügyben.

F. CS.

„A hívás ügyis megtalál téged”

Kortárssegítők Szegeden

A Szegedi Tudományegyetem Petőfi-épületében működő diákcentrumos csapat

DM/DV fotó

Síró egyetemista a Diákcentrumban, tanácstalan gimnazista a telefonvonal végén. A diákcentrumos, illetve a tinteletos fiatal segítők kortársaik gondjaival is törődnek iskola és munka mellett. Mindezt karitatív módon, azaz fizetés nélkül. Tudják, hasonló korúak előtt könnyebb megnyílni, mint idősebb pszichológus előtt.

Kihez fordulhatnak gimnazisták, egyetemisták, ha segítségre, tanácsra vagy egyszerűen információra van szükségük? A kortárssegítők gyakran könnyebben megtalálják a hangot a bajba jutott fiatalokkal, mint az idősebb szakemberek, ráadásul egy hasonló problémákkal küzdő kortárs előtt könnyebb megnyílni is.

A gólyák a tanév elején, a felsőbb évfolyamosok vizsgaidőszakban és a napfényhiányos januárban, februárban keresik fel leggyakrabban a Diákcentrumot, vagy ahogy a „bennfentesek” nevezik, DC-t. A Szegedi Tudományegyetem Petőfi-épületében működő, kortárssegítőkből, valamint külső szakértőkből álló csapat 1992-ben alakult.

– Az azonos korosztályhoz tartozók egy életterében élnek, ugyanaz a nyelvüketük, ezért az életvezetésben jobban tudják segíte-

ni egymást, mint egy idősebb pszichológus – mondja Szénes Márta, a DC vezetője. – Akik hozzánk segítőnek jelentkeznek, egyrészt úgy gondolják, jó képességekkel rendelkeznek mások segítségére, vagy otthonról ezt az attitűdöt hozzák. A leggyakrabban előforduló téma a párkapcsolat, az intimitás, a családtól való függőség vagy függetlenség, a karriertervezés. A segítői munka az információnyújtástól kezdve akár a sírva érkező egyetemista meghallgatásáig terjed.

Csomortáni Zoltán egy évet töltött segítőként a Diákcentrumban. Már nem egyetemi hallgató, mégsem tud elszakadni az itteni közösségtől: „Jó társaság alakult ki, ahol a szakmaiság és a barátság egyaránt fontos” – véli a fiatalember.

Tizenéveseknek nyújt segítséget a Szegedi Tini-telefon Egyesület. Segítői 16 és 25 év közötti fiatalok, akik több lépcsős képzésen esnek át, mielőtt a telefon mellé ülnek.

– A kortárssegítőnek először önmagát kell megismernie – mondja az egyesület vezetője, Schádne Zámolyi Judit –, ezért az önkéntesek önismereti játékokon vesznek részt.

Ha a jelentkező bevált, szituációs gyakorlaton „edzik”, hallgatja a többieket segítségnyújtás közben, majd ő is vállalhat ügyeletet.

GYÓGYÍR A MŰVÉSZET

A Diákcentrumban speciális kulturális tevékenység is folyik. Az improvizációs színház, a láthatatlan színház és a Kreatív stúdió az egyetemisták szélesebb tömegét mozgatja meg a művészet által, ami szintén az egészséges lelkiélet kialakításában segít, s amelyet szintén a kortárssegítők vezetnek.

Havonta csak két alkalommal, hogy ne váljon rutinszerűvé a munkája. A beszélgetések név nélkül zajlanak, könnyebb így a telefonálóknak őszintének lenni.

– A legtöbb hívás párkapcsolati problémák miatt érkezik – összegzi tapasztalatait az egyesület egyik munkatársa, Anikó. – Ha valaki hozzám fordul azzal, hogy baj van, nem azon gondolkodom, hogy szomorú, hanem megpróbálok átérezni a helyzetét, jár az agyam folyamatosan. Persze nem lehet egyformán átérezni mindenki gondját, de a stábvezető szerint „a hívás ügyis megtalál téged”.

GONDA ZSUZSANNA

Tiltott módszerekkel vadászók: nem élhetnek pacsirtaszó nélkül

Védett madarak puszkavégen

Sok esetben tükrökkel és magánval csalogatják a pacsirtákat az illegálisan hazánkban vadászók. Olaszországban még mindig ínyencségnek számít az énekmadár, ám időnként fokozottan védett cigányrécét is puszkavégre kapnak a vadászok Magyarországon.

Vigyázz a madárra elvezéssel új programot indított a WWF Magyarországon, amellyel az illegális vadászat és kereskedelem ellen kívánnak fellépni. A céljuk, hogy megszüntessék a védett madarak mérszárlását. A madarakat általában tiltott módszereket alkalmazva lövik le Magyarországon, Romániában, Bulgáriában, Szerbiában, Horvátországban, és hazánkban vagy Szlovéniában keresztül szállítják kamionokban vagy személyautókban külföldi éttermek számára. A program vezetője, Steiner Attila elmondta: az első fázisban információkat gyűjtenek a természetvédelmi hatóságok és a helyi természetvédő egyesületek segítségével. A WWF olaszországi szervezetén keresztül a felvevőpiacot is feltérképezik. Második lépésben tájékoztatják a közvéleményt és lobbiznak annak érdekében, hogy néhány országban módosítsanak az ügyben a törvé-

Szabályosan vadászó olaszok

Illusztráció: Karnok Csaba

nyeken. A magyar törvények megfelelőek – mondta Lovászi Péter, a Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület Csongrád megyei titkára –, de a betartásuk sokszor nem egyszerű feladat.

Az illegálisan vadászók válogatás nélkül lönek. Előfordul, hogy véletlenül kerül az inyenességnek számító pacsirták mellett a puszkavégére az 500 ezer forint eszmei értékű, fokozottan védett cigányréce, melyből mintegy ötven pár él Csongrád megyében.

A leggyakrabban énekesmadarakat lönek le – akár több ezer pacsirta, fűj is áldozatul eshet egy „sikeres” túrán. A vadászok gyakran csalogatják a zsákmányt madárhangokkal, motoros pacsirtával, sőt tükrökkel, amivel a víz csillogását imitálják. Ezeket a technikákat a madárvédők is használják, de ők megfigyeléshez és gyűrűzéshez.

– A vadásztársadalom talán már nem tekinti furcsa hobbinak a természetvédelmet, ellenségeknek a természetvédőt, a megfele-

A VENDÉGVADÁSZ: TÖLT, TÜZEL

A szegedi székhelyű Orpheus Állatvédelmi Egyesület adatai szerint a mintegy 50 ezer belföldi vadász mellett évente 22-23 ezer vendégvadász fordul meg a kilencmillió hektáros magyarországi vadászterületen, s ők lövik ki a trófeás vadak 70-80, valamint az apróvadak 60-70 százalékát.

lő információáramlással a kölcsönös idegenkedés megszüntethető – magyarázta Lovászi Péter. A madártani egyesület a vám- és pénzügyőrség részéről pozitív hozzáállást tapasztal, számukra a környezetvédelmi minisztérium rendszeresen tart természetvédelmi továbbképzéseket.

Nem csupán a kilőtt, hanem a még élő madaraknak is van külföldi felvevőpiaca. Az elevenen elkobzott madarakat a Szegedi Vadasparkba szállítják. A vadaspark 4-6 heti karantén után szabadon enged, vagy – ha a természetvédelmi hatóság így dönt – állatkerteknek adja át a madarakat. Gósi Gábor, a vadaspark igazgatója elmondta: Magyarországon tranzitországnak számít madár-csempészeti szempontból, rajtuk keresztül szállítják nyugatra az élő és elpusztított állatokat.

G. ZS.